cipis, vel Reipublicæ, ſed etiam privata a quolibet: immo non ſolum poſſe; ſed ex lege charitatis teneri id facere: ſicut quilibet etiam privatus poteſt, & tenetur ex charitate vindicare proximum, quem videt pati injuriam. Unde ſi videret patrem volentem necare filium, poſſet, ac teneretur quilibet privatus eum a cura ejus eripere. Hoc autem in caſu non concedunt Scotiſtæ, qui ſolum volunt hoc fieri licite poſſe auctoritate Principis, nec quemlibet etiam privatum teneri: alias peccarent Principes Chriſtiani, peccaret quilibet, dum filios a cura parentum infidelium non eriperet.

Secundo. Si valeret, probaret, quod poſſet, immo teneretur quilibet cogere etiam adultum ad ſuſcipiendum Baptiſma. Quia ſi tenetur quilibet, etiam cum violentia, detinere etiam adultum volentem ſe occidere corporaliter; ſi exemplum valet, multo magis tenebitur quilibet impedire, etiam vi, ne ſe interimat ſpiritualiter, nolendo fieri Chriſtianum.

Reſpondeo igitur, allatum axioma valere in injuris, quæ fiunt contra legem naturalem; non vero in iis, quæ fiunt contra legem ſupernaturalem, ſuppoſita fide. Ad impediendam enim injuriam intentatam contra fidem, & legem ſupernaturalem, ſuppoſita fide, non eſt licitum violare jura legis naturalis; quia fides naturam non deſtruit, ſed firmat; nec Chriſtus voluit, ut in promovenda fide violentia adhiberetur: alioquin prætextu fidei poſſent innumeræ fieri injuriæ legi naturali, cum magna humanæ Reipublicæ turbatione. Poſſent enim infideles recuſantes fidem Chriſti amplecti, dominio & bonis temporalibus ſpoliari, Reges, ac Principes ſuis regnis privari, aliaque multa, quæ nemo hactenus fecit, nec fieri poſſe aſſeruit. Cum ergo parentes impedientes filios ſuos, ne baptizentur, etſi faciunt illis, injuriam, hanc tamen faciunt ſolum contra legem ſupernaturalem, & ſuppoſita fide: ideo non poſſunt Principes, aut Eccleſia ſic defendere infantes infidelium, ut eos a parentibus auferant, & jus naturale parentum in filios violent. Hoc enim eſſet fidem Chriſti odioſam Gentibus reddere; eoſque potius, quam inducere, ab ea amplectenda retrahere.

XII. Hinc patet diſparitas: cur, ſi parentes vellent filiis ſuis mortem corporalem inferre, poſſent hi licite eripi ab eorum cura; non vero, ſi velint eis mortem ſpiritualem, educando illos in infidelitate ſua. Quia in primo parentes facerent injuriam filiis contra legem naturalem: in ſecundo autem caſu faciunt illis injuriam, ſolum ſpectata fide, & ordine ſupernaturali —— Rurſus: etſi parentes velint educare filium in infidelitate, adhuc ſpes eſſe poteſt, ut ad uſum rationis veniens fidem amplectatur: unde non ponitur in periculo morali mortis ſpiritualis; quod ſi poneretur, jam ipſum baptizare liceret, ut diximus. At cum pater vult occidere corporaliter filium ſuum, in morali periculo eſt vita ipſius: & ideo licet, immo tenetur, qui videt, eum de manu ejus eripere.

XIII. Objicies ſecundo. Pueri ante uſum rationis magis ſunt ſub dominio Dei, quam parentum; ergo poteſt Princeps facere, ut magis obediatur Deo, quam parentibus. *Magis enim oportet obedire Deo, quam hominibus*, Actor. 5. ver. 29. Sed Deus jubet, ut tales pueri baptizentur; ergo ſi parentes repugnent, poterit Princeps pueros illos baptizari facere; ut ſic magis Dei lex, quam parentum voluntas impleatur.

Confirm. primo. Quando ſunt duo domini, unus ſuperior, alius inferior, ſi inferior dominus velit facere contra id, quod ſuperior jubet; Princeps poteſt, immo debet ordinare, & cogere, ut fiat id, quod jubet ſuperior dominus, renitente etiam inferiori domino: ſed dominium paternum in filios eſt inferius dominio Dei in illos; ergo dum Deus jubet baptizari parvulos prædictos, & parentes repugnant, poteſt ac debet Princeps ordinare, ut baptizentur: & ſic fiat, quod Deus jubet, non quod parentes contra voluntatem Dei diſponunt.

Confirmatur ſecundo. Si quis judex aliquem injuſte damnaret, ita ut conſtaret de injuſtitia judicis, & innocentia damnati; non fieret contra ordinem Juris Civilis, ſi a morte violenter eriperetur; ergo cum manifeſte conſtet de injuſtitia parentum, filios ſuos ad mortem æternam damnantium, dum ſecundum ritus infidelitatis eos inſtruunt; ſine fractione Juris naturalis poterunt eis eripi, & baptizari.

XIV. Reſpondeo, nego min. ſubſumptam. Deus enim non jubet, ut infantes extra periculum mortis baptizentur, ut vidimus; ſed hoc conſuetudine Eccleſiæ. Attamen diſt. eamdem min. Deus jubet, ut baptizentur ſalvis naturæ juribus, quæ parentes habent in filios, conc. min. His non ſalvis, nego min. Etenim dum parentes, renuunt baptizari filium ſuum, lex Dei non dictat, eum eſſe baptizandum. Sicut dum adultus propria voluntate renuit baptizari, lex Dei non dictat, ut baptizetur, immo prohibet ipſum baptizari. Quia in ordine ad ſuſcipiendam fidem divina lex ab omni violentia abhorret, vultque admitti volentes, non invitos. Quare cum Siſebutus Hiſpaniæ Rex Judæos Chriſtianam fidem amplecti antea coegiſſet, Concilium Toletanum IV. anno 633. ſub Siſenando Rege coactum, *cap.* 57. hæc ſtatuit: *De Judæis præcipit Sancta Synodus, nemini deinceps ad credendum vim inferre:* Cui enim vult Deus miſeretur, & quem vult indurat: *Non enim tales inviti ſalvandi ſunt: ſed volentes, ut integra ſit forma juſtitiæ. Sicut enim homo propria arbitrii voluntate ſerpenti obediens periit; ſic vocante gratia Dei propriæ mentis converſione homo quiſque tradendo ſalvatur. Ergo non vi, ſed libera arbitrii voluntate, ut convertantur ſuadendi ſunt, non potius impellendi.*

XV. Ad primam Confirmat. dico primo, quod ſi ratio illa valeret, Principes nedum poſſent, ſed tenerentur filios infidelium, etiam invitis parentibus, baptizare; adeoque peccaſſe religioſiſſimos Principes, immo & Eccleſiam, quæ hanc Domini juſſionem non implevit, nec implet. Igitur diſtinguo maj. Si ſuperior dominus jubeat aliquid fieri, non obſtante etiam jure inferioris domini, conc. major. Si jubeat, ſalvo tamen jure inferioris domini, nego major. Jubet ergo Deus, pueros Infidelium baptizari, non velint, nolint parentes eorum, eos etiam reluctantes, ac invitos paterno jure privando, ſed ſalvis naturæ juribus, *Puer* enim (inquit S. Thom. 2. 2. qu. 10. art. 12. ad 4. & 3. par. qu. 68. art. 10. ad 3.) *antequam uſum rationis habeat, naturali ordine ordinatur in Deum per rationem parentum, quorum curæ naturaliter ſubjacet: & ſecundum eorum diſpoſitionem ſunt circa ipſum divina agenda.* Sicque Princeps non debet ita ſtare pro lege Dei, ut cogat parentes ad puerum baptizandum, & ſi nolint, eum ab eorum cura eripiens; ſed eos hortari, ut velint: ſi autem nolint, ultra non progredi: odioſa enim lex Chriſti reddi non debet.

XVI. Ad ſecundam Confirmat. nego maj. cum D. Thom. 2. *qu. 10. art. 12. ad 2. & 3. par. qu. 68. art. 10. ad 1.* Nam *A morte corporali non eſt aliquis eripiendus contra ordinem juris civilis: puta, ſi aliquis a ſuo judice condemnetur ad mortem, nullus debet eum violenter a morte eripere. Unde nec aliquis debet rumpere ordinem juris naturæ, quo filius eſt ſub cura patris, ut eum liberet a periculo mortis æternæ.* Solus enim ſupremus Princeps, a quo judex inferior habet judicandi poteſtatem, poteſt eum de manu illius eripere: qui vero ſupra talem judicem poteſtatem non habet, Jus Civile violaret, ſi eum eriperet. Cum ergo Princeps Civilis ſupra Jus paternum poteſtatem non habeat, ſed ſolus Deus; qui, ut diximus, non vult eos paterno jure, ob infidelitatem privare; non poſſet ſine fractione Juris naturalis puer a parentibus invitis, ut baptizetur, auferri.

XVII. Hinc patet ſolutio ad aliam inſtantiam fieri ſolitam, nempe, quod qui abutitur Jure, aut privilegio, meretur eo privari —— Nam reſpondeo, quod meretur privari ab habente auctoritatem. Princeps autem Civilis hanc non habet ex ſe, nec a Deo accepit; qui ſuaviter homines trahi ad fidem jubet, non violenter. Infideles autem, qui Baptiſmo initiati non ſunt, eſto in naturalibus ſubditi ſint Principibus a quibus civiliter reguntur; in quantum poſſunt ad leges civiles, & legem naturalem ſervandas cogi: in his tamen, quæ fidem, & religionem ſpectant, nemini hominum adhuc ſubditi ſunt. Quare eſto Principes poſſint cogere hæreticos, vel Apoſtatas ad ſervandam fidem, quam in Baptimo promiſerunt, quomodo Conſtantinus coegit Donatiſtas: nullus tamen Princeps cogere poteſt infideles non baptizatos, ad amplectendam fidem Chriſti.

XVIII. Addo ad præfatam ſecundam Confirmat. diſparem eſſe rationem de Judice injuſte damnante hominem ad mortem corporis, & de parentibus negantibus filium baptizari. Nam injuſte damnatus, infallibiliter morietur corporaliter. At puer, cui parentes negant Baptiſmum, non moritur infallibiliter morte æterna: quia ſperari poteſt, ut cum ad rationis uſum devenerit, Baptiſmum voluntarie ſuſcipiat. Quod ſi puer ille in morali periculo mortis ſit, poterit, etiam invitis parentibus, baptizari. Quod valde notandum eſt.

XIX. Ex dictis infertur primo: quod ſi puer Infidelium, nondum ſeptennis fugiat a paterna domo, & ad chriſtianos veniens, Baptiſmum petat, ac parentes opponant, eum non habere perfectum rationis uſum, ac propterea ſibi eſſe reſtituendum: in hoc caſu puer ille reponendus eſt, & cuſtodiendus in loco tuto, donec ad perfectum rationis uſum devenerit. Quod ſi in propoſito ſuſcipiendi Baptiſmum perſeveraverit, baptizandus erit. Interim tamen reſtituendus non eſt: quia in dubio favendum magis eſt innocenti filiolo, quam nocentibus genitoribus.

XX. Infertur ſecundo. Quod, ut puer Infidelium licite baptizetur, ſufficit conſenſus unius ex parentibus, etiamſi alter repugnet. Cum enim ejuſmodi conſenſus datus ſit ab eo, qui jus habet, cedatque in favorem religionis, & ſpiritualem pueri utilitatem: eo abſque hæſitatione utendum eſt. Ita ex Concil. Toletano III. ſub Recaredo Rege, anno 589. *cap.* 14. ubi ſtatuitur: ſi qui filii ex Judæo, & Chriſtiana, ſive uxore, ſive concubina nati ſint, *Aſſumendos eſſe ad Baptiſmum.* Quod ſtatutum etiam fuit in Concilio Tolet. IV. *c.* 63. anno 633. Et Gregorius IX. ad Epiſc. Argentinenſem, cap. *Ex litteris*. Extra de *Converſione Infidelium*, de puero quadrienni, quem pater ad Chriſtum ex Judaiſmo converſus, ſibi tradi fide Catholica imbuendum in Judicio poſtulaverat, uxor vero in Judaiſmo pertinax repugnabat; reſpondit: *Patri eumdem aſſignamus.*

XXI. Infertur tertio: pueros Infidelium ſive jure, ſive injuria a parentum cuſtodia, & præſentia diſtractos, & tanta locorum intercapedine diſſitos, ut nulla ſpes reditus illorum ſuperſit moraliter; ſicut pleriſque accidit, quos mercatores ex regionibus remotis afferunt, hos Eccleſiam, inconſultis parentibus, baptizare conſueviſſe. In illo enim caſu nulla parentibus fit injuria; quia reſpectu talium puerorum cenſentur deperditi, & velut mortui, & in bonum illorum prudenter captatur occaſio.

D U B I U M VI.

An Amentes, Furioſi, Dormientes, & Monſtra Baptizari poſſint?

§. I.

De Amentibus, Furioſis, & Dormientibus.

I. CIrca amentes, & furioſos diſtinguendum eſt, ait S. Th. 3. *par. qu.* 68. *art.* 12. Vel enim ſunt *A nativitate tales nulla habentes lucida intervalla, in quibus etiam nullus uſus rationis apparet. Et de talibus quantum ad Baptiſmi ſuſceptionem videtur eſſe idem judicium, quod de pueris, qui baptizantur in fide Eccleſiæ* —— Neque dicas, hujuſmodi amentes, in quibus nec eſt, nec fuit, nec ſperatur unquam fore uſum rationis, in nullo differre a brutis; ideoque non videri baptizandos, ſicut nec iſta . . . Nam reſpondet S. Thom. ad 2. *Quod furioſi, vel amentes carent uſu rationis per accidens, ſcilicet, propter aliquod impedimentum organi corporalis; non autem propter defectum animæ rationalis, ſicut bruta animalia. Unde non eſt de his ſimilis ratio.* —— Nec refert, ſi iterum dicas, in baptizandis, ſi ſint adulti requiri intentionem ſuſcipiendi ſacramentum; quæ in caſu præſenti nec eſt, nec unquam fuit. —— Reſpondet enim idem S. Thomas ad 1. *Quod amentes, qui nunquam habuerunt, nec habent uſum rationis, baptizantur ex intentione Eccleſiæ; ſicut & ex actu Eccleſiæ credunt, & pœnitent, ſicut ſupra de pueris dictum eſt.*

II. Alii ſunt amentes, *qui ex ſana mente, quam habuerunt prius, in amentiam inciderunt: & tales ſunt judicandi ſecundum voluntatem, quam habuerunt, dum ſanæ mentis exiſterent, Et ideo ſi tunc apparuit in eis voluntas ſuſcipiendi Baptiſmum, debet eis exhiberi in furia & amentia conſtitutis, etiamſi tunc actu contradicant.* Quia non contradicunt mente, ſed phantaſia ducti, ut ait S. Thom. in 4. diſt. 4. qu. 3. art. 1. qu. 3. ad 2. *Alioquin ſi nulla voluntas ſuſcipiendi Baptiſmum in eis apparuit, dum ſanæ mentis eſſent: non ſunt baptizandi.*

III. Alii vero ſunt: *Qui etſi a nativitate fuerint furioſi, vel amentes, habent tamen aliqua lucida intervalla, in quibus recta ratione uti poſſunt: unde ſi tunc baptizari voluerint, baptizari poſſunt, etiam in amentia conſtituti; & debet eis tunc ſacramentum conferri, ſi periculum timeatur. Alioquin melius eſt, ut tempus expectetur, in quo ſint ſanæ mentis, ad hoc, quod devotius ſuſcipiant ſacramentum. Si autem tempore lucidi intervalli non appareat in eis voluntas ſuſcipiendi Baptiſmum; baptizari non debent in amentia conſtituti.*

Quidam vero ſunt: *Qui etſi non omnino ſanæ mentis exiſtant; in tantum tamen ratione utuntur, quod poſſunt de ſua ſalute cogitare, & intelligere ſacramenti virtutem: & de talibus idem eſt judicium, ſicut de his, qui ſanæ mentis exiſtunt, qui baptizantur volentes, non autem inviti.*

IV. Circa dormientes autem dicit idem S. Thomas ibi *ad* 3. Quod *Non ſunt baptizandi, niſi periculum mortis immineat: in quo caſu baptizari debent, ſi prius in eis voluntas apparuit ſuſcipiendi Baptiſmum, ſicut & de amentibus dictum eſt: ſicut Auguſtinus narrat, in 4. lib. Confeſſ. c. 4. De amico ſuo, qui baptizatus eſt neſciens, propter periculum mortis.*

Hæc eadem ſtatuerat Innocentius III. C. *Majores*, de Baptiſmo, his verbis: *Dormientes autem, & amentes, ſi priuſquam amentiam incurrerent, aut dormirent, in contradictione perſiſterent: quia in eis intelligitur, contradictionis propoſitum perdurare, & ſi fuerint ſic emerſi, characterem non ſuſcipiunt ſacramenti: ſecus autem ſi prius Catechumeni extitiſſent, & habuiſſent propoſitum baptizandi. Unde tales in neceſſitatis articulo conſuevit Eccleſia baptizare. Tunc ergo characterem ſacramentalis imprimit operatio, cum obicem voluntatis contrariæ non invenit obſiſtentem.* Idem colligitur ex Concilio Carthaginenſi III. cap. 34. relato, diſt. 4. de Conſecrat. Cap. *Ægrotantes*; & ex Concilio Arauſicano I. Can. 12. & 13.

§. II.

De Monſtris.

V. MOnſtrum exiſtimatur eſſe effectus naturalis a recta & ſolita, ſecundum ſpeciem, diſpoſitione inſigniter deflectens, ut homo habens quatuor crura; duos ventres &c. De his quæri ſolet a Theologis: an Baptiſmi capacia cenſenda ſint. Multa congerit circa hoc Clericatus, de Baptiſm. *a qu.* 40. Unde erui poſſunt ſequentes regulæ.

VI. Prima. Quando certo conſtat, monſtrum ſub humana forma, etſi monſtruoſa, eſſe præditum rationali anima, baptizari poteſt, & debet, ex quacumque cauſa conceptum ſit, etiamſi ex muliere ſuccuba, & Dæmone incubo. Si vero dubitatur, an anima rationali donatum ſit, baptizari poteſt ſub hac conditione: *Si es homo, ego te baptizo;* ut docet S. Carolus: *in Inſtruct. Baptiſmi.*

VII. Secunda. Cum monſtrum eſt bicorporeum, vel dubium eſt, an ſint duo; utpote quia quo capita non habet, nec pectora bene diſtincta: & in hoc caſu, unus intentione certa, & non vaga ſimpliciter baptizabitur. Alter vero ſub conditione: *Si non es baptizatus &c.* Si vero quia duo capita, pectora duo, aut corpora etiam diſtincta in monſtro apparent, homines duos eſſe perſpicuum ſit; ſinguli ſimpliciter baptizentur. Quod ſi mortis periculum moram non patiatur, numero plurali baptizentur: *Ego vos baptizo &c.* Ita S. Carolus ſupra laudatus, addens: quod ſi una tantum perſona eſt, utpote unum tantum caput habens; tamquam unus baptizetur, etſi alia membra plura, geminataque habeat.

VIII. Tertia. Ermaphroditi abſque dubio baptizandi ſunt, ſicut etiam naſcentes cum monſtruoſitate aliqua corporis in aliqua ejus parte, puta caudati, auriti, elingues, monoculi, *aſtomi*, ideſt, ſine ore (quales feruntur eſſe quidam Indiæ populi anhelitu tantum viventes, & odore, teſte Plinio) ſine brachiis, ſine cruribus &c.

IX. Quarta. *Acephali*, ideſt, ſine capite, dubium eſt, an ſint baptizandi: ideoque in caſu conſulendi eſſent Epiſcopus, medici, & obſervandi motus, & ſigna, ad dignoſcendum, an ſit in eis anima rationalis.

X. Quinta. Monſtra in humano corpore habentia belluinum caput, ſi appareat in cæteris eſſe veros homines baptizanda ſunt; ſi vero dubium ſit, baptiſmus detur ſub conditione.

XI. Sexta. *Centauri, Hippocentauri, Onocentauri*, ſive monſtra in ſuperiori parte ſpeciem hominis, in inferiori autem ſpeciem equi, aut aſini referentia, baptizanda non ſunt: niſi, facta adulta, talia dent ſigna rationis, ut poſſidere animam rationalem videantur, quo caſu adhuc ſub conditione baptizanda videntur. Idem de Satyris, Tritonibus, Syrenibus: ſi tamen vera, & non potius fabuloſa, ut arbitror, ſunt, quæ de eorum exiſtentia narrantur.

XII. Septima. Partus prodiens a viro copulato cum beſtia, vel muliere copulata cum bruto, non videntur baptizandi; quia ob diverſitatem ſeminum non videtur poſſe hominem generari. Aliqui tamen volunt, partum a beſtia, cum qua homo nefande ſe commiſcuit, editum, ſi ſpeciem humanam pueri, vel puellæ referat eſſe baptizandum ſub conditione: quia in hoc caſu ſemen ab homine in beſtiæ uterum immiſſum, videtur quoad virtutem prævaluiſſe ſemini beſtiæ. Partum etiam editum a muliere commixta cum bruto, ſi humana referat lineamenta, baptizandum ſub conditione cenſent: quia contingere poſſet, Monſtrum illud non pure a ſemine bruti fuiſſe conceptum; ſed vel ex præcedente ſemine humano forte recepto, vel alia ex cauſa. Sed de his ſatis.

Q U Æ S T I O VI.

De Baptiſmi Effectibus.

DUplex eſt Baptiſmi effectus. Unus gratia remiſſiva peccati originalis, & actualis: alter Character. De his in hac quæſtione ſermo erit: & prius de ſecundo.

D U B I U M I.

An Baptiſmus imprimat Characterem?

§. I.

Reſolutio Dubii.

I. DIco. Baptiſmus imprimit characterem, ratione cujus iterari non poteſt. Prima pars conſtat ex dictis, *Tract. de Sacram. in Genere, Qu.* 5. *dub.* 1. Unde ibi dicta recolenda ſunt, maxime ex Patribus, & potiſſime ex S. Auguſtino, cujus hic unicum teſtimonium addam. Nam Tract. 3. in 1. Epiſt. Joan. *Ecce* (inquit) *accepit ſacramentum nativitatis homo baptizatus, ſacramentum habet, & magnum ſacramentum divinum, ſanctum, ineffabile . . . videat, ſi habet charitatem, & tunc dicat, natus ſum ex Deo. Si autem non habet, characterem quidem impoſitum habet, ſed deſertor vagatur.*

II. Secunda autem pars conſtat ex præſenti *Tract. qu.* 1. *dub.* 8. ubi ex Traditione, ac uſu Eccleſiæ oſtendimus, Baptiſma iterari non poſſe, quæ propterea etiam baptizatos ab hæreticis non eſſe rebaptizandos cenſuit. De hac re luculenter ſcripſit S. Auguſtinus, in libris contra Donatiſtas, præſertim vero, *lib.* 5. *de Bapt. cap.* 5. ubi dicit, homines occulta quadam inſpiratione Dei adeo execrari iterationem Baptiſmi; ut cum Donatiſtæ ad eos accedentes rebaptizare vellent; multi ob horrorem talis rebaptizationis retraherentur, ne ad eos accederent: & alii, quodam ſuo temporali commodo tracti, ad eos accedentes, toto conatu agerent; ut hoc ab eis beneficium conſequerentur, ne rebaptizarentur. Quod videntes Donatiſtæ, cœperunt aliorum Baptiſma recipere, ſicque ab aliis baptizatos non amplius baptizare. Unde, *Tract.* 11. *in Joann.* ad illa verba, Joann. 3. *Numquid poteſt in ventrem matris ſuæ iterato introire, & renaſci?* ait: *Sic tu intellige nativitatem ſpiritus, quomodo intellexit Nicodemus nativitatem carnis: quomodo enim uterus non poteſt repeti, ſic nec Baptiſmus.* Hoc adeo ſemper Eccleſiæ cordi fuit, ut atroces pœnas contra rebaptizantes in ſuis Canonibus indixerit. Quas ſupra, citato loco recenſuimus; ſicut etiam rationes, quibus S. Thom. 3. *par. qu.* 66. *art.* 9. probat, Baptiſmum non eſſe iterandum, expendimus: quæ huc ſunt revocanda, non repetenda.

§ II.

Aliqua Contraria Solvuntur.

III. OBjici poteſt primo. Sicut Baptiſmus in commemorationem mortis Chriſti inſtitutus eſt, ſic & Euchariſtiæ Sacrificium; hoc eſt enim quædam Dominicæ mortis repræſentatio, & commemoratio: ſed hoc poteſt iterari; ergo & Baptiſmus.

Reſpondeo ex S. Thoma, in 4. diſt. 6. qu. 2. art. 1. qu. 1. ad 1. *Quod ſicut in Euchariſtiæ ſacramento ſanctificatur materia; ita in Baptiſmo ſanctificatur recipiens characteris impreſſionem. Unde ſicut fieret injuria Euchariſtiæ, ſi hoſtia conſecrata conſecraretur iterum: ita fit injuria Baptiſmo, ſi aliquis ſemel baptizatus, iterum baptizaretur. Quia ſicut ſanctificatio refertur ad materiam; ita hic ad ſuſcipientem ſacramentum.* Unde paritas pro nobis facit. Aliam reſponſionem dedimus ſupra, citato loco, ex S. Thom. 3. *par. qu.* 66. *art.* 9. *ad* 5. videndam.

IV. Objici poteſt ſecundo. Baptiſmus videtur inſtitutus ad ablutionem peccatorum: ſed peccata iterantur; ergo multo magis Baptiſmus, quia miſericordia Dei tranſcendit hominis culpam.

Reſpondeo primo, Baptiſmum principaliter dari ad abluendum peccatum originale: hoc autem non iteratur. Reſpondeo ſecun-

ſecundo, ex S. Thom. in *4. diſt. 6. q. 2. art. 2. q. 1. ad 2.* quod contra peccata commiſſa poſt Baptiſmum ſuccedit pœnitentia, quæ iterari poteſt, & per quam amiſſa gratia poteſt recuperari: unde miſericordia Dei ſuperat culpam hominis.

V. Objici poteſt tertio. Si Baptiſmus iterari non poſſet, hoc eſſet ratione characteris, quem imprimit: ſed character non datur; ergo &c. Min. prob. Si enim daretur, vel daretur tamquam diſpoſitio ad gratiam; & hoc eſt falſum: quia Baptiſmus in voto ſuſceptus dat gratiam, & non imprimit characterem. Tum quia: cum in quolibet ſacramento conferatur gratia; in quolibet ſacramento requireretur impreſſio characteris, ſi eſſet diſpoſitio; & multi characterem Baptiſmi recipiunt, qui gratiam non acquirunt.

Vel daretur, ut diſtingueret baptizatum a non baptizato: & hoc non. Non enim reſpectu Dei, qui abſque ullo prorſus ſigno novit homines, qui, & quales ſint: non reſpectu noſtri; quia cum ſignum ſenſibile non ſit, a nobis percipi non poteſt. Non reſpectu Dæmonum, & damnatorum; quia cum ſit ſignum ſupernaturale, ſola naturali cognitione, percipi nequit. Non denique per ordinem ad officia, & miniſteria, ad quæ Baptiſma ſuſcipiens admittitur; ad hæc enim ſola extrinſeca deputatio ſufficit.

Confirmatur. SS. Patres nomine characteris, & ſignaculi nil aliud intelligunt, quam ipſum ſacramentum: ergo, &c.

VI. Reſpondeo, characterem non eſſe diſpoſitionem, quaſi per ſe connexam, ſed dantem idoneitatem ad officia, ad quæ Chriſtiani deputantur, & quibus a non Chriſtianis diſtinguuntur. Sicut enim milites quondam in corpore charactere notabantur, & modo in veſtibus: ita homo, qui militiæ Dei per animam deputatur, aliqua nota in anima debet inſigniri, qua dignoſcatur, non quidem a Deo, qui omnia novit: ſed, vel a nobis, quibus character innoteſcit, non quidem in ſe, ſed in ſua cauſa, nempe, in Baptiſmo ſemel ſuſcepto; vel etiam a Beatis, & damnatis. Nam character in beatitudine ſubſiſtit ad majorem Dei gloriam, & Beati honorem: in damnatione autem apparebit Deo illum manifeſtante ad majorem damnatorum confuſionem, & ignominiam.

VII. Ad Confirm. nego aſſumptum. Nam ſacramentum tranſit; character vero ſemper manet. Sacramentum exhibetur foris; character intus inſigitur; unde Baptiſmatis potius effectus eſt. Unde Cyrillus, Catecheſ. 16. *Spiritus Sanctus* (inquit) *obſignat animas in Baptiſmo*. Et S. Ambroſius, lib. 1. de Spiritu Sancto, cap. 6. ait: *Nam etſi ſpecie ſignemur in corpore, veritate tamen in corde ſignamur*. Sed de his ſatis ſupra dictum eſt.

D U B I U M II.

An Baptiſmate revera deleantur Peccata, tam quoad Culpam, quam quoad Pœnam?

§. I.

Referuntur Errores.

I. ORigeniſtæ nonnulli docuerunt; peccatum ſopiri quidem per fidem, & Baptiſmum; at per eum omnino tolli inficiati ſunt. Unde Proclus Origeniſta, apud Epiphanium, hæreſ. 64. *Conſtat* (inquit) *contrahi quidem, ac ſopiri per fidem nunc peccatum, ut ne fructus noxios producat; non tamen radicitus tolli*. Solum ergo tolli per mortem aſſerebat: unde mortem ſingulare Dei beneficium eſſe ajebat: *Proinde in auxiliaris medicamenti modum ab auxiliatore noſtro, & vere medico Deo, ad eradicationem peccati, ac deletionem aſſumpta eſt mors; ut ne perpetuo durans, in nobis immortale ſit peccatum.*

II. Meſſaliani contenderunt, unicuique hominum, cum naſcitur, mox adeſſe Dæmonem, qui ei ita dominetur; ut non Baptiſmate, ſed ſola oratione depelli poſſit: unde concludebant, Catechumenos ex Baptiſmate nullum referre fructum. *Meſſaliani* (inquit Theodoretus, lib. 4. hæret. fabularum, hæreſi 11.) *Baptiſma dicunt ſuſcipientibus nihil prodeſſe .... Malum Dæmonem, qui ab initio datus eſt, nec Baptiſma, nec aliud quidquam poteſt ab anima exigere, præter ſolam orationem*. Qui propterea vocabantur etiam *Euchites*, ſeu orantes; quia totum orationi tribuentes, dicebant, oportere ſemper orare.

III. S. Gregorii Magni ætate nonnullos reperire erat, qui accuſarentur, quaſi aſſererent, Baptiſmo peccata non dimitti. De his S. Gregorius, *l. 11. Epiſt. 45. alias* 39. fuſe agit, eoſque arguens dicit: *Si qui vero ſunt, qui dicunt, peccata in Baptiſmate ſuperficie tenus dimitti; quid eſt hac prædicatione infidelius, in qua ipſum fidei ſacramentum feſtinant ſolvere?*

IV. Hunc errorem excitarunt moderni hæretici, dicentes, per Baptiſmum peccata dimitti: non quod penitus tollantur, ſed quod in gratiam Chriſti non imputentur, & quaſi tegantur. Unde Lutherus, *Art.* 2. ex iis, quos Leo X. damnavit: *Aliud eſt* (inquit) *omnia peccata remitti, aliud omnia tolli: Baptiſmus omnia remittit; ſed nullum penitus tollit*: cui ſubſcribit Calvinus in Antidoto Conc. Trid. *Seſſ. 5.* dicens: *Manet vere peccatum in nobis, neque per Baptiſmum ſtatim uno die extinguitur; ſed quia deletur reatus, imputatione nullum eſt*. Sed his dimiſſis.

§. II.

Reſolutio Catholica.

V. DIco primo. Per Baptiſmum vere delentur omnia peccata, tum originale, tum actualia; non ſolum teguntur, ſeu non imputantur. Hoc tamquam dogma fidei ſtatutum fuit a Florentino in Decreto unionis, ubi de Baptiſmo dicitur: *Hujus ſacramenti effectus eſt remiſſio omnis culpæ originalis, & actualis*. Conſtat enim ex Scripturis: tum, *Act. 2. v. 38.* ubi Petrus dixit: *Baptizetur unuſquiſque veſtrum in remiſſionem peccatorum*. Tum ad Epheſ. 5. v. 26. ubi Eccleſiam dicitur Chriſtus ſanctificare: *Mundans eam lavacro aquæ in verbo vitæ*. Quem Baptiſmi effectum prædixerat *Ezechiel. c. 36. v. 25.* dicens; *Et effundam ſuper vos aquam mundam, & mundabimini ab omnibus inquinamentis veſtris*. Quæ Hieronymus ibi, Cyprianus *Epiſtola* 70. & *Epiſtola* 76. Athanaſius, *Epiſt. ad Serapionem*, & alii, de aqua Baptiſmi exponunt.

VI. Id a primis Eccleſiæ ſeculis docuit ſemper Traditio. Tertullianus enim, aliique Patres inter Baptiſma Joannis, & Chriſti hoc diſcrimen ſtatuerunt: quod iſte, non vero ille, peccata deleret. Cyprianus, *Epiſt. ad Fidum*; ideo decernit, Baptiſmate parvulis conſuli debere; quod peccatum, cujus rei ſunt, abſtergat. Conſtantinus Magnus a Sanctis tertii ſeculi Epiſcopis edoctus, ita ad Sanctorum Cœtum, *cap.* 20. apud Euſebium, concionabatur: *Patefacta eſt hominibus reſurrectionis fides: & ſi qua labes humanorum ſcelerum remanſerat, ſacroſancto lavacro penitus abſterſa eſt*. Adeoque trita erat apud Chriſtianos hæc veritas; ut cum ad Gentilium aures deveniſſet, contenderent, fide noſtra immunia ſcelera foveri; eo quod balneum quoddam jactaret ſibi proprium, quo omnia omnino flagitia abſtergerentur.

VII. In hoc dogmate perpetui fuerunt Patres. Inter quos Auguſtinus, lib. 1. de Peccat. meritis c. 15. *Generante* (inquit) *carne illud tantummodo trahitur, quod eſt originale peccatum: regenerante autem Spiritu, non ſolum originalis, ſed etiam voluntariorum fit remiſſio peccatorum*. Quibus oſtendit, plus acquirere hominem regeneratione Spiritus per Baptiſma, quam deperdiderat carnali generatione ex Adam: cum autem ex Adam vere maculatus generatur homo, regeneratus per Chriſtum, macula vere tollitur. Ut enim ait S. Thom. *3. p. q. 69. art.* 1. referens prælaudata Auguſt. verba, dicit ex Apoſtolo, Rom. 5. *Peccatum Adæ non tantum poteſt, quantum poteſt donum Chriſti, quod in Baptiſmo percipitur*. Quod non eſſet verum, ſi in Baptiſmo ſolum peccata tegerentur.

Libro ergo 12. *contra Fauſtum, cap.* 29. peccata eorum, qui baptizantur, comparans Ægyptiis inſequentibus Hebræos, ac in mari rubro ſubmerſis, ait: *Nubes, & mare rubrum; Baptiſmus utique Chriſti ſanguine conſecratus: hoſtes ſequentes a tergo; moriuntur peccata præterita*. Quam ſimilitudinem urgens S. Gregorius, *l. 11. Epiſt.* 45. ſupra citata: *Qui ergo* (inquit) *dicit, peccata in Baptiſmate funditus non dimitti, dicat, in mari rubro Ægyptios non veraciter mortuos. Si autem fatetur Ægyptios veraciter mortuos, fateatur neceſſe eſt, peccata, in Baptiſmate funditus mori: quia nimirum plus valet in abſolutione noſtra veritas, quam umbra veritatis.*

VIII. Ratio autem S. Thom. *3. p. q. 69. art.* 2. eſt talis. Per Baptiſmum moritur homo vetuſtati peccati, & incipit vivere novitati vitæ, ex Apoſt. Rom. 6. verſ. 11. *Vos exiſtimate vos mortuos quidem eſſe peccato, viventes autem Deo in Chriſto Jeſu*; ergo nil pertinens ad vetuſtatem, cui homo moritur in Baptiſmo, remanet in regenerato. Sed omnia peccata pertinent ad vetuſtatem vitæ; ergo omnia peccata moriuntur in Baptiſmo, non mere teguntur, raduntur, aut non imputantur. Merito igitur Tridentinum, *Seſſ. 5. de Pecc. Originali, Can.* 5. ſtatuit: *Si quis per Jeſu Chriſti Domini noſtri gratiam, quæ in Baptiſmate confertur, reatum originalis peccati remitti negat: aut etiam aſſerit, non tolli totum id, quod veram & propriam peccati rationem habet: ſed illud dicit, tantum radi, aut non imputari: anathema ſit. In renatis enim nihil odit Deus; quia nihil eſt damnationis iis, qui vere conſepulti ſunt cum Chriſto per Baptiſma in mortem &c.*

IX. Dices primo. Concupiſcentia, & peccatum originale idem ſunt: atqui in baptizatis remanet concupiſcentia; ergo remanet peccatum originale.

Reſpondeo, neg. maj. Ut enim diximus, *tom.* 1. in *1. p. q. 8. de Pecc. Origin. dub.* 2. peccatum originale non eſt formaliter ipſa concupiſcentia. Hæc enim licet aliquando peccatum dicatur; hoc non eſt, quia ipſa formaliter peccatum ſit: ſed quia ex peccato eſt, & ad peccatum inclinat. Videantur ibi dicta. Solum addo: Tridentinum, *Seſſ. 5. Can.* 5. citato, ubi dicit: *Hanc concupiſcentiam, quam aliquando Apoſtolus peccatum appellat, ſancta Synodus declarat, Eccleſiam Catholicam nunquam intellexiſſe peccatum appellari; quod vere, & proprie in renatis peccatum ſit: ſed quia ex peccato eſt, & ad peccatum inclinat. Si quis autem contrarium ſenſerit: anathema ſit.*

X. Dices ſecundo. Pœnitentia eſt ſufficiens cauſa remiſſionis peccatorum actualium; ſed ante Baptiſmum in adultis requiritur pœnitentia, ſecundum illud, Act. 2. v. 38. *Pœnitentiam agite, & baptizetur unuſquiſque veſtrum*; ergo Baptiſmus non remittit peccata actualia.

Reſpondeo pœnitentiam eſſe cauſam remiſſionis peccatorum actualium, ſi tamen ſit cum Baptiſmo, vel ſaltem ejus voto. Unde ſi quis conteratur, & Baptiſmi ſaltem propoſito careat, remiſſionem peccatorum non obtinebit: hæc enim unice obtinenda eſt per fidem in Chriſtum, ejuſque merita, & media ab ipſo inſtituta. Vide S. Thom. citato loco *ad* 2. & *ad* 3.

§. III.

§. III.

An Baptiſmus deleat Reatum pœnæ Peccati.

XI. DIco ſecundo. Per Baptiſmum, ſimul cum omni culpa aufertur etiam omnis reatus pœnæ, non ſolum æternæ, ſed etiam temporalis. Eſt dogma fidei ſancitum a Florentino, in Decr. Unionis, his verbis: *Sacramenti* (Baptiſmi) *effectus eſt remiſſio omnis culpæ originalis, & actualis, omnis quoque pœnæ*. Quod confirmatum fuit a Tridentino, *Seſſ. 5. citata, Can.* 5. dicente, quod in renatis *nihil* eſt *prorſus*, quod *eos ab ingreſſu Cœli remoretur*.

Hoc teſtatur antiqua Eccleſiæ praxis, quæ Catechumenis baptizatis nullam unquam pœnam ſatisfactoriam impoſuit. Immo ſi quis in mortis periculo baptizatus, poſtea convaluiſſet, nulli labori, aut ſatisfactioni ſubjiciebatur; quamvis Catechumenatus ſpatium non percurriſſet. E contra pœnitentes in ultima vitæ periodo reconciliati; recuperata valetudine tenebantur decurrere ſtationem ſuam, ſeu in eam reverti pœnitentiæ claſſem, in qua eos morbus deprehenderat. Signum ergo eſt, exiſtimaſſe Eccleſiam Baptiſmate ſolvi omnem pœnam. Unde Auguſt. *l. 2. de Peccat. meritis, cap.* 28. ait: *Si continuo* (Poſt Baptiſmum) *conſequatur ex hac vita migratio; non eſt omnino, quod obnoxium hominem teneat, ſolutis omnibus, quæ tenebant.*

XII. Et rationem dat S. Thom. hac *q. 69. a.* 2. Nam omni baptizato communicatur Paſſio Chriſti ad remedium, ac ſi ipſe cum Chriſto paſſus eſſet, & mortuus; ſecundum illud Rom. 6. verſ. 8. *Si autem mortui ſumus cum Chriſto, credimus, quia ſimul etiam vivemus cum Chriſto*: ſed Paſſio Chriſti, niſi ponatur obex, ſufficiens eſt, immo efficax remedium pro omni culpa, & pœna; ergo qui baptizatur in Chriſto, liberatur ab omni reatu culpæ & pœnæ, ac ſi ipſe plene ſatisfeciſſet pro peccatis ſuis.

XIII. Quod ſi dicatur: quam ſimilitudinem habet aqua Baptiſmi cum ſubtractione totius pœnæ?

Reſpondeo cum S. Thom. citato, ad 2. *Quod aqua non ſolum abluit, ſed etiam refrigerat; & ita ſuo refrigerio ſignificat ſubtractionem reatus pœnæ, ſicut ſua ablutione ſignificat emundationem a culpa.*

XIV. Si iterum dicatur: Reatus pœnæ ordinate non dimittitur, niſi qui culpam commiſit, pœnam ſuſtineat; ergo cum baptizatus nullam pro peccatis pœnam ſubjerit, ordinate illi non remittitur reatus.

Reſpondeo, reatum pœnæ ordinate remitti per pœnam, vel a ſe in ſe ipſo toleratam, vel ſibi communicatam ab alio, qui eam pro illo toleravit. Licet ergo baptizatus pœnam ſuis peccatis debitam in ſe ipſo non ſuſtinuerit; tamen pœnam ſuſtinuit in ſuo Capite Chriſto, cujus dum baptizatur fit membrum, & illi communicatur, ac ſi illam baptizatus in ſe ipſo ſuſtinuiſſet, ita ex S. Thom. *ad* 1.

XV. Advertendum tamen eſt cum eodem, *ad* 3. quod Baptiſmus aufert quidem omnem pœnam cujus homo reus eſt apud Deum; non tamen omnium pœnam cujus homo reus eſt apud homines. Ideoque *Licet homicida, per Baptiſmum, liberetur a reatu pœnæ, quoad Deum, remanet tamen obligatus adhuc quoad homines; quos juſtum eſt ædificari de pœna, ſicut ſunt ſcandalizati de culpa. Pie tamen talibus Princeps poſſet pœnam indulgere.*

XVI. Dices adhuc. Fames, ſitis, morbi, mors, concupiſcentia &c. Sunt pœnæ homini propter peccatum originale inflictæ: ſed tales humanæ vitæ calamitates, & pœnæ reperiuntur, nedum in Catechumenis, ſed etiam in baptizatis; ergo Baptiſmus non tollit omnem pœnam. Propter hanc inſtantiam,

XVII. Dico tertio. *Quod Baptiſmus habet virtutem auferendi pœnalitates præſentis vitæ: non tamen eas aufert in præſenti vita: ſed ejus virtute auferentur a juſtis in reſurrectione, quando* Mortale hoc induet immortalitatem, *ut dicitur*, 1. *Cor.* 15. Ita S. Thom. *3. p. q. 69. art.* 3. & quidem convenienter. Primo. Quia per Baptiſmum homo incorporatur Chriſto, & fit membrum ejus; ergo conveniens eſt, ut id agatur in membro, quod actum fuit in Capite: ſed Chriſtus Caput ab initio ſuæ conceptionis fuit plenus gratia, & veritate; habuit tamen corpus paſſibile, quod ſolum poſt Paſſionem, & mortem factum fuit glorioſum & impaſſibile; ergo &c. —— Secundo. Fuit conveniens propter ſpirituale exercitium; ut videlicet contra concupiſcentiam, & alias paſſibilitates pugnans homo victoriæ coronam acciperet, in cujus figuram *Judicum 3. v.* 1. dicitur: *Hæ ſunt Gentes, quas Dominus dereliquit, ut erudiret in eis Iſraëlem: & poſtea diſcerent filii eorum certare cum hoſtibus, & habere conſuetudinem præliandi* —— Tertio. Hoc fuit conveniens, ne homines ad Baptiſmum accederent propter impaſſibilitatem præſentis vitæ, & non propter gloriam vitæ æternæ. Unde & Apoſtolus dicit, 1. Cor. 15. v. 16. *Si in hac vita tantum ſperantes ſumus in Chriſto, miſerabiliores ſumus omnibus hominibus.*

Sicut ergo (inquit) S. Th. ibi *ad* 1. ſupra illud, Rom. 6. *Ut non ſerviamus peccato* (ex Gloſſa Petri Lomb.) *Aliquis capiens hoſtem atrociſſimum, non ſtatim interficit eum: ſed patitur, eum cum dedecore, & dolore aliquantulum vivere: ita & Chriſtus pœnam prius alligavit, in futuro autem perimet.*

XVIII. Nec dicas: Remota cauſa removeri debet effectus: ſed cauſa harum pœnalitatum eſt peccatum originale, quod tollitur per Baptiſmum; ergo hæ pœnalitates debent auferri.

Reſpondeo enim cum S. Thom. *ad* 3. maj. veram eſſe ſecundum modum, & ordinem, quo remota eſt cauſa. *Peccatum* ergo *originale hoc modo proceſſit, quod primo perſona infecit naturam; poſtmodum vero natura infecit perſonam. Chriſtus vero converſo ordine prius reparat id, quod perſonæ eſt; & poſtmodum ſimul in omnibus reparabit id, quod naturæ eſt. Et ideo culpam originalis peccati, & etiam pœnam carentiæ viſionis divinæ, quæ reſpiciunt perſonam, ſtatim per Baptiſmum tollit ab homine: ſed pœnalitates præſentis vitæ* (*ſicut mors, fames, ſitis, & alia hujuſmodi*) *reſpiciunt naturam, ex cujus principiis cauſantur, prout eſt deſtituta originali juſtitia: & ideo iſti defectus non tollentur, niſi in ultima reparatione naturæ, per reſurrectionem glorioſam.*

D U B I U M III.

An Baptiſmus Conferat Gratiam, & Virtutes?

§. I.

Aliqua Præmittuntur.

I. GRatiam hic non ſumimus pro gratia actuali, ſeu auxilio tranſeunte; ſed pro gratia habituali, & permanente animam juſtificante: quam non eſſe merum favorem Dei extrinſecum, ſed donum intrinſecum a Deo animæ infuſum reddens illam ſanctam, Deoque gratam, oſtendimus, *Tom.* 1. *in 1. 2. Tract. de Divina Gratia. Q. 3. Dub.* 1. De hac ergo quærimus, an conferatur per Baptiſmum: ita ut Baptiſmus non ſolum, ut vidimus, tollat reatum culpæ, & omnis pœnæ; ſed etiam ornet animam habitu gratiæ, quo Deo grata fiat, & virtutum, quibus fiat expedita ad actus ſupernaturales fidei, ſpei, charitatis &c. & hoc nedum in adultis, ſed etiam in parvulis.

II. Gratiam hanc, qua juſti, & Deo grati efficimur, quovis ſeculo Eccleſia Chriſti, quoad rem; confeſſa fuit. Quoad nomen vero *habitualis*, ſeu *habitus* infuſi, cenſent Iuvenin, *Comm. Hiſt. & Dogm. de Sacram. cap. 4. de Bapt. art.* 3. gratiam habitus nomine ſolum deſinente ſeculo 12. explicari cœpiſſe; nimirum, ab Innocentio III. qui, Cap. *Majores*, talium habituum mentionem fecit; quem poſtea Theologi, ad explicandam gratiam, & virtutem, quæ in Baptiſmo conferuntur, ſecuti ſunt.

Verum nomen *habitus*, quantum ad virtutes, fuiſſe priſcis temporibus notum, teſtis eſt S. Auguſtinus, qui *Lib. de bono Conjugali, c.* 21. agnoſcit habitum continentiæ, dicens: *Continentia quippe, non corporis, ſed animi virtus eſt. Virtutes autem animi aliquando in opere manifeſtantur, aliquando in habitu latent*. Et ponit exemplum in Job: in quo ſemper fuit habitus patientiæ, ſed non ſemper emicuit actus: & in Timotheo: in quo fuit ſemper virtus continendi a vino, quam ei moderatus eſt Paulus, dum monuit eum, ut modico vino uteretur. Quare ſubjungit: *Ipſe eſt enim habitus, quo aliquid agitur, cum opus eſt; cum autem non agitur, poteſt agi, ſed non opus eſt*. Cum vero Juſtitiam, qua homo ex impio fit pius, & templum Dei, ab actibus juſtitiæ ſæpe diſtinguit; quid aliud, quam gratiam inhabitantem indigitat?

III. Ut ut autem ſit: gratiam habitualem in juſtificatione conferri, fatentur omnes Theologi, quibus favet Tridentinum, *Seſſ. 6. cap.* 7. Ubi cauſas juſtificationis deſcribens, ac loquens de cauſa formali, dicit: *Formalis cauſa eſt juſtitia Dei, non qua ipſe juſtus eſt, ſed qua nos juſtos facit: qua videlicet ab eo donati . . . non modo reputamur, ſed vere juſti nominamur, & ſumus, juſtitiam in nobis recipientes unuſquiſque ſuam &c.* Et infra: *Id in hac impii juſtificatione fit, dum ejuſdem ſanctiſſimæ Paſſionis merito, per Spiritum Sanctum, charitas Dei diffunditur in cordibus eorum, qui juſtificantur, atque ipſis inhæret. Unde in ipſa juſtificatione cum remiſſione peccatorum hæc omnia ſimul infuſa accipit homo, per Jeſum Chriſtum, cui inſeritur, fidem, ſpem, & charitatem*. His prænotatis.

§. II.

Reſolvitur Dubium.

IV. DIco. Præter remiſſionem peccatorum confert Baptiſma etiam gratiam habitualem, qua renovati juſtificamur, & cæteras virtutes ei annexas. Quod conferat gratiam habitualem, jam oſtendimus de omnibus Sacramentis, *tract. de Sacr. in Genere quæſt. 4. dub. 2.* §. 1. & apparet ex Tridentino nuper allato. Si enim omnia ſacramenta digne ſuſcipientibus gratiam ſanctificantem conferunt; multo magis Baptiſmus, qui eſt ſacramentum regenerationis, & renovationis Spiritus Sancti: ſed homo non regeneratur, ac renovatur ſpiritu, niſi per gratiam: nec Spiritus ſanctus effunditur in nos, niſi per virtutes, & dona; ergo &c. Hinc Paulus, 1. *Cor. 6. v.* 11. ait: *Sed abluti eſtis, ſed ſanctificati eſtis, ſed juſtificati eſtis*. Galat. 3. v. 26. *Omnes enim filii Dei eſtis per fidem, quæ eſt in Chriſto Jeſu. Quicumque enim in Chriſto baptizati eſtis, Chriſtum induiſtis*. Ideſt, facti eſtis, quod Chriſtus eſt: ille natura Filius Dei, vos per adoptionis gratiam filii Dei facti eſtis.

V. Hanc veritatem probat S. Thom. *3. part. quæſt. 69. art.* 4. primo, ex Apoſtolo, *ad Titum*, 3. *v.* 5. dicente: *Salvos nos fecit per lavacrum regenerationis*, ideſt, per Baptiſmum, *& renovationis Spiritus Sancti, quem effudit in nos abunde*, ideſt *ad remiſſionem peccatorum, & copiam virtutum*, ut Gloſſa ibi exponit. In Corpore autem probat ſic. Homo per Baptiſmum incorporatur Chriſto, & fit membrum ejus: ſed a Chriſto Capite in omnia membra ejus gratiæ, & virtutum ple-

nitudo derivatur, ſecundum illud Joann. 1. v. 16. *De plenitudine ejus nos omnes accepimus, & gratiam pro gratia.* Sicut autem (inquit S. Doct. art. 5.) *a Capite naturali derivatur ad membra ſenſus, & motus: ita a capite ſpirituali, quod eſt Chriſtus, derivatur ad membra ejus ſenſus ſpiritualis, qui conſiſtit in cognitione veritatis, & motus ſpiritualis, qui eſt per gratiæ inſtinctum: Unde, Joann. 1. dicitur:* Vidimus eum plenum gratiæ, & veritatis: *Et:* De plenitudine ejus nos omnes accepimus.

VI. Secundam etiam partem de pueris docet idem S. Th. dicta *q. 69. art. 6.* ubi prius ſupponit: *Quod quidam antiqui poſuerunt, quod pueris in Baptiſmo non dantur gratia, & virtutes, ſed imprimitur eis character Chriſti; cujus virtute, cum ad perfectam ætatem venerint, conſequuntur gratiam, & virtutes.* In qua opinione forte erant aliqui, temporibus Innocentii III. Unde, in C. *Majores*, dicit: Aliis aſſerentibus, *Per virtutem Baptiſmi parvulis quidem culpam remitti, ſed gratiam non conferri.*

Sed hoc (inquit Sanctus Thomas) *patet, eſſe falſum dupliciter. Primo quidem; quia pueri, ſicut & adulti, in Baptiſmo efficiuntur membra Chriſti: unde neceſſe eſt, quod a Capite recipiant influxum gratiæ, & virtutis. Secundo: quia ſecundum hoc pueri decedentes poſt Baptiſmum, non pervenirent ad vitam æternam: quia ut dicitur, Rom. 6.* Gratia Dei eſt vita æterna. *Et ita non profuiſſet eis ad ſalutem baptizatos fuiſſe.*

Cauſa autem erroris fuit (pergit S. Thom.) *quia neſcierunt diſtinguere inter habitum, & actum; & ſic videntes pueros inhabiles ad actus virtutum, crediderunt, eos poſt Baptiſmum nullatenus virtutem habere. Sed iſta impotentia operandi non accidit pueris ex defectu habituum, ſed ex impedimento corporali: ſicut etiam dormientes, quamvis habeant habitus virtutum, impediuntur tamen ab actibus, propter ſomnum.* Hæc S. Thom. Quibus nihil addendum puto.

§. III.

Quædam Objiciuntur, & Inferuntur.

VII. OBjiciunt contra primam partem. Nemo conſequitur, quod jam adeptus eſt: ſed aliqui accedunt ad Baptiſmum jam habentes gratiam, & virtutes, ut de Cornelio, *Act.* 10. legitur, ergo &c.

Reſpondeo ex S. Thom. *art.* 4. *ad* 2. Quod nemo quidem conſequitur id, quod jam adeptus eſt, eo modo, quo illud adeptus eſt; nil tamen prohibet, quod id, quod quis jam adeptus eſt uno modo; conſequatur alio, & pleniori modo. Sic Cornelius, & alii ſimiles, ante Baptiſmum adepti erant per fidem Chriſti, & deſiderium Baptiſmi juſtificationis gratiam: per realem tamen Baptiſmi ſuſceptionem adepti fuerunt pleniorem remiſſionem, quantum ad liberationem ab omni pœna, & majorem copiam, tum gratiæ, tum virtutum.

VIII. Objicitur ſecundo contra eamdem. Si in Baptiſmo daretur habitus gratiæ, & virtutum; cum habitus ſit facilitas ad operandum, deberent baptizati faciliter, & delectabiliter operari opera virtutis; & conſequenter tolli pronitas, & facilitas ad malum: ſed contrarium experientia teſtatur; ergo &c.

Reſpondeo, ex S. Thom. dicto *art.* 4. *ad* 3. argumentum procedere cum fallacia ſecundum non cauſam, ut cauſam. Putat enim cauſam pronitatis ad malum, & difficultatis ad bonum, eſſe carentiam habitus gratiæ, & virtutum; cum tamen ſit alia cauſa, nempe, concupiſcentia, quæ in Baptiſmo non tollitur. *Sicut tamen per Baptiſmum diminuitur concupiſcentia, ut non dominetur, ita etiam diminuitur utrumque dictorum* (nempe, pronitas ad malum, & difficultas ad bonum) *ne homo ab his ſuperetur;* ſed potius vi gratiæ, & virtutum ea comprimere poſſit.

IX. Pro ſecunda parte adverto: parvulos, etſi proprio actu non credant, adhuc juſtificari. Quia, *ut ait Auguſt.* (*Serm.* 10. *de Verb. Apoſt. cap.* 2.) parvulis mater Eccleſia aliorum pedes accommodat, ut veniant; aliorum cor, ut credant; aliorum linguam, ut fateantur. *Et ita pueri credunt, non per actum proprium, ſed per fidem Eccleſiæ, quæ eis communicatur: & hujus fidei virtute, conferuntur eis gratia, & virtutes.* Sic Sanctus Thomas art. 6. ad 2. —— Neque eis nocere poteſt carnalis intentio offerentium. Nam, ut ait S. Thom. ibi ad 3. *Carnalis intentio deferentium pueros ad Baptiſmum, nihil eis nocet; ſicut nec culpa unius nocet alteri, niſi conſentiat. Unde ſicut Auguſtinus dicit*, in Epiſt. ad Bonifacium (quæ eſt 23. modo 98.) *Non illud te moveat, quod quidam non ea fide ad Baptiſmum percipiendum parvulos ferunt, ut gratia ſpirituali ad vitam regenerentur æternam; ſed hoc eos putant remedio corporalem retinere, vel recipere ſanitatem: non enim propterea illi non regenerantur, quia non ab iſtis hac intentione offeruntur.*

X. Inter effectus Baptiſmi recenſetur etiam aperitio Regni Cælorum, de quo S. Thom. relatus, *art.* 7. Aperire enim Regnum Cælorum, eſt removere ea, quæ impediunt ingreſſum in Regnum Cælorum; hæc autem ſunt culpa, & pœna: unde cum ex dictis utraque per Baptiſmum tollatur, ideo per Baptiſmum Regnum Cælorum aperitur. Paſſio igitur Chriſti Cælum aperuit omnibus: ſed Baptiſmus de facto incorporans hominem Paſſioni Chriſti, virtutem ejus applicat; ſicque dicitur Cælum jam univerſaliter apertum, huic, vel illi aperire: Cælum autem aperire proprium quidem fuit quovis tempore Paſſionis Chriſti, ſed aliter. Nam cum nondum erat in re perfecta, ſed ſolum in fide credentium; cauſabat Cæli aperitionem, non quidem in re, ſed ſolum in ſpe: modo autem baptizatis in gratia decedentibus aperit in re. Neque obeſt: baptizatos adhuc obnoxios eſſe pœnalitatibus; nemini autem, quandiu obnoxius eſt pœnæ, apertus eſt aditus in Regnum Cælorum, ut patet in animabus Purgatorii —— Nam dico, quod baptizatus eſt obnoxius morti, & aliis pœnalitatibus; non propter reatum perſonæ, ut ſunt qui in purgatorio detinentur, ſed ob ſtatum naturæ. Et ideo non impeditur ab introitu in Regnum Cæleſte, cum anima ſeparatur a corpore per mortem; quaſi jam perſoluto eo, quod naturæ debebatur. Hæc ex S. Thom. *art.* 7. citato.

DUBIUM IV.

De Fictione, quæ contingere poteſt in ſuſcipiente Baptiſmum.

§. I.

An fictio impediat effectum Baptiſmi.

I. FIctio in genere ea eſt, qua quis exterius oſtendit, ſe interius eſſe diſpoſitum, cum tamen non ſit. Quia igitur adultus, dum Baptiſmum ſuſcipit, actione illa exteriori ſignificat, ſe eſſe interius ita diſpoſitum; ut Baptiſmum ſuſcipere velit, ut credat, ut ſperet, ac ut deteſtetur peccata commiſſa cum propoſito efficaci non amplius peccandi mortaliter: ideo, ſi quis baptizetur abſque interna voluntate, aut ſuſcipiendi Baptiſmum, aut credendi, aut ſperandi, aut deteſtandi peccata cum propoſito non peccandi amplius; dicitur fictus, ſeu cum fictione accedere ad Baptiſmum.

II. Aliter tamen, & aliter poteſt eſſe fictus. Nam ſi ita fictus accedat, ut licet exterius ſimulet, ſe velle ſuſcipere Baptiſmum, revera tamen interius Baptiſmum ſuſcipere nolit, iſte talis, nedum non percipit effectum Baptiſmi, ſed neque ipſum Baptiſmi ſacramentum: quia, ex dictis ſupra, *Tractat. de Sacr. in Gen.* Baptiſmus adulti invalidus eſt, ſi deſit ſincera voluntas ipſum ſuſcipiendi. Si vero fictus accedat, ut licet exterius, & exterius velit Baptiſmum ſuſcipere; interius tamen indiſpoſitus eſt, quia vere nec credit, nec ſperat, nec peccata deteſtatur: iſte talis, ut ait S. Thom. *3. p. quæſt. 69. art. 9.* non contradicit Baptiſmo, contradicit tamen ejus effectui, nempe, gratiæ. Et ideo Baptiſmi quidem recipit ſacramentum, ſed fructum ſacramenti non recipit. Et de homine cum tali fictione accedente loquimur in præſenti. Quare qui in hæreſi, vel ſchiſmate perſiſtens, vel in quocumque mortali peccato Baptiſmum ſuſcipit, fictus accedere dicitur; quia non talis eſt interius, qualem ſe oſtendit exterius.

III. Hæc certa ſunt. Nimirum, accedentem ad Baptiſmum cum tali fictione Baptiſmum quidem recipere; non tamen gratiam, & remiſſionem peccatorum obtinere. Quod controvertitur eſt, an ſi talis poſtea per pœnitentiam deponat ſuam fictionem, vel recedendo ab hæreſi, aut ſchiſmate, vel deteſtando peccata, vel quocumque modo ſe diſponendo ad gratiam juſtificationis, hanc acquirat ex vi Baptiſmi jam ſuſcepti: ita ut Baptiſmus, qui ratione obicis non produxerat effectum ſuum remoto obice illam producat: & ne dum quoad peccata ante Baptiſmum, & in ſuſceptione Baptiſmi commiſſa; ſed etiam quoad ea, quæ poſt Baptiſmum perpetravit. De quo

§. II.

An Baptiſmus, fictione ſublata, Peccata deleat.

IV. PArtem negantem tenet Scotus, in 4. *diſt.* 4. *q.* 5. Alii concedunt quidem; ſublata fictione, vi Baptiſmi remitti peccatum originale; cum ad hoc remittendum nullum aliud ſacramentum inſtitutum ſit: negant tamen, vi Baptiſmi remitti peccata actualia, etſi ante Baptiſmum commiſſa. Alii putant, peccata ante Baptiſmum commiſſa remitti quidem per Baptiſmum, ſublata fictione; non tamen peccata commiſſa in actuali ſuſceptione Baptiſmi, nempe ipſam fictionem; ſicut nec commiſſa poſt Baptiſmum. Alii demum negant recedente fictione, ullum vi Baptiſmi peccatum remitti. Quid nos ſentiamus, ſequentia aperient.

V. Dico primo. Baptiſmus cum fictione ſuſceptus, & conſequenter impeditus, ne producat in ſuſcipiente gratiam, & remiſſionem peccatorum, ſublata per pœnitentiam fictione, eam producit. Ita S. Thom. 3. *p. q. 69. art.* 10. Quod docuerat S. Auguſt. *l. 1. de Bapt. contra Donat. c.* 12. ubi de Baptiſmo in ſchiſmate, aut hæreſi ſuſcepto dicit, quod *Tunc valere incipiat ad ſalutem, cum illa fictio veraci confeſſione receſſerit*, & l. 3. c. 13. *Tunc incipit valere idem Baptiſmus ad dimittenda peccata, cum ad Eccleſiæ pacem venerit; non ut jam vere dimiſſa non retineantur; neque ut ille Baptiſmus, quaſi alienus, aut alius improbetur: ſed ut idem ipſe, qui propter diſcordiam foris operabatur mortem, propter pacem intus operetur ſalutem.*

VI. Prob. autem diſcurſu S. Aug. loco ſupra laudato, ex *l. 1. de Bapt. c.* 12. Remiſſio peccati originalis obtineri non poteſt, niſi per Baptiſma in re, vel voto, ſed in eo, qui fictus, aut indiſpoſitus baptizatus fuit, puta, quia in hæreſi, aut ſchiſmate baptizatus, recedente fictione, hæc obtineri non poteſt per Baptiſmum de novo in re ſuſceptum; quia baptizati in hæreſi, aut ſchiſmate non ſunt rebaptizandi, cum ad Eccleſiam veniunt: neque per Baptiſmum in voto; quia jam baptizatus non poteſt habere votum iterum ſuſcipiendi Baptiſmum, cum Baptiſmus iterari non poſſit: & votum ſuſcipiendi iterum Baptiſmum ſacrilegum eſſet; ergo remiſſio originalis in hoc caſu obtinetur per Baptiſmum jam ſuſceptum; alias iſte nulla via poſſet juſtificari, & de ejus ſalute actum eſſet. Dicere enim, poſſe juſtificari per pœnitentiam, falſo dicitur; quia per pœnitentiam peccatum originale tolli nequit, ſed ſola actualia poſt Baptiſmum commiſſa. Hinc S. Auguſtinus laudato loco: *Cum ſe correxerit* (inquit) *& ad Eccleſiæ ſocietatem, unitatemque venerit, non iterum baptizandus eſt: quia ipſa ei reconciliatione ac pace præſtatur, ut ad remiſſionem peccatorum ejus in unitate jam prodeſſe incipiat ſacramentum* (Baptiſmi) *quod acceptum in ſchiſmate prodeſſe non poterat.*

VII. Ratio autem S. Thomæ, dicta *q. 69. a.* 10. ſub hac forma proponitur. Quando cauſa de ſe productiva effectus, ſi impediatur, remoto impedimento, eum poſtea producit: ſicut quia generatio corporis gravis de ſe eſt productiva motus deorſum: ſi motus iſte impediatur, reſultat ex vi ejuſdem, impedimento ſublato: at Baptiſmus valide collatus ex ſe poteſt producere gratiam remiſſivam omnium peccatorum, ante ipſum commiſſorum, ut vidimus; ergo ſi impediatur, ne illam producat, producet poſtea, per pœnitentiam fictione ſubmota.

VIII. Dices primo. Aſſumptum S. Thomæ verum eſſe, quando cauſa, cujus effectus fuit impeditus, adhuc phyſice permanet; non vero ſi jam tranſiit, & amplius non eſt: at Baptiſmus non permanet, ſed jam præteriit, cum fictio removetur; ergo non poteſt gratiam in ſubjecto producere. Quia quod non eſt, non poteſt cauſare, maxime efficientia phyſici, ſicut docuimus, ſacramenta gratiam cauſare.

IX. Reſpondeo primo, quod cum docuimus, ſacramenta gratiam cauſare phyſice; locuti ſumus de ſacramento actu phyſice exiſtente: unde Baptiſmus jam præteritus tempore, quo removetur fictio, cum non exiſtat phyſice, ſed ſolum moraliter in divina acceptatione, in tali caſu per accidens cauſat gratiam ſolum moraliter.

Reſpondeo ſecundo, diſt. min. Jam præteriit in ſe, conc. min. in ſua virtute, neg. min. Baptiſmus enim ficte ſuſceptus, eſto cum removetur fictio, jam præterierit, & non exiſtat amplius in ſe; exiſtit tamen in charactere a ſe relicto: qui tunc elevatur ad cauſandam gratiam, quam Baptiſmus in puncto ſuæ receptionis cauſaſſet, niſi obicem inveniſſet. Sicut, licet generatio gravis tranſierit in ſe, cum removetur impediens motum deorſum: quia tamen virtute remanet in forma gravis a ſe relicta, ideo vi hujus producit motum deorſum. Ita S. Th. citata q. 69. a. 10. & in 4. diſt. 4. q. 3. a. 2. q. 3. *In Baptiſmo* (inquit) *imprimitur character, qui eſt immediata cauſa diſponens ad gratiam: & ideo cum fictio non auferat characterem, recedente fictione, quæ effectum characteris impediebat, character, qui eſt præſens in anima, incipit habere effectum ſuum: & ita Baptiſmus recedente fictione, effectum ſuum conſequitur.*

X. Dices ſecundo. Opus mortuum, hoc eſt in peccato factum, reviviſcere nequit: ſed ſuſceptio Baptiſmi ficta, quia in peccato mortali facta, eſt opus mortuum; ergo reviviſcere non poteſt, nec conſequi effectum ſuum.

Reſpondeo cum D. Thom. *q.* 69. citata *a.* 10. *ad* 1. diſt. min. Eſt opus mortuum, quatenus eſt opus hominis, conc. min. Quatenus eſt opus Dei, neg. min. Ipſa ergo ficta ſuſceptio, quæ eſt opus hominis, & fuit opus mortuum, non reviviſcit: effectus tamen Baptiſmo ex opere operato reſpondens; ſub qua ratione eſt opus Dei reviviſcit; quia non eſt mortuum in ſuſcipiente, quamvis ficto, licet impeditum.

XI. Dices tertio. Fictio videtur eſſe fortior, quam Baptiſmus, cum impediat effectum Baptiſmi: ſed fortius non tollitur a debiliori; ergo peccatum fictionis non tollitur per Baptiſmum.

Reſpondeo cum S. Thoma citato, *ad* 2. quod *Fictio non removetur per Baptiſmum, ſed per pœnitentiam conſequentem; qua remota, Baptiſmus aufert omnem culpam, & reatum omnium peccatorum præcedentium Baptiſmum, & etiam ſimul exiſtentium cum Baptiſmo . . . Et ſic ad Baptiſmi effectum conſequendum concurrit Baptiſmus, & pœnitentia; ſed Baptiſmus ſicut cauſa per ſe agens; pœnitentia ſicut cauſa per accidens, ideſt, removens prohibens.*

XII. Ex dictis infertur: quod qui removet fictionem, majorem, vel minorem gratiam recipit, quo magis, vel minus eſt intenſus actus, qui fictionem tollit. Gratia enim major, vel minor datur ad menſuram diſpoſitionis, qua ad illam recipiendam, ſubjectum ſe diſponit: at per actum, quo tollitur fictio, ſubjectum ſe diſponit ad gratiam habitualem (quam fictio impedierat) conſequendam; ergo tantus erit gradus gratiæ, quatenus erit gradus fervoris, vel conatus, quo quis fictionem ſuam deponit, ac deteſtatur. Stabilito igitur, recedente fictione, Baptiſmum producere effectum ſuum, videndum ſupereſt:

§. III.

Quæ Peccata remittantur per Baptiſmum Fictione ſublata.

XIII. DIco ſecundo. Omnia peccata, ante Baptiſmum commiſſa, recedente fictione, remittuntur per Baptiſma, quoad culpam, & omnem pœnam; non autem per pœnitentiam. Ita S. Th. nuper citatus, ad 2. & in 4. diſt. 4. q. 3. a. 2. q. 3. ad 2. *Baptiſmus* (inquit) *recedente fictione, habet illum effectum, quem prius habuiſſet, ſi fictio non fuiſſet: & ideo peccata præcedentia Baptiſmum remittit, & quoad culpam, & quoad pœnam.* Probatur. Peccata ante Baptiſmum commiſſa non pertinent ad juriſdictionem Eccleſiæ, ſicut nec homo ante Baptiſmum ſub diſpoſitione Eccleſiæ cadit; ergo non poſſunt remitti per pœnitentiam: quæ, cum ſupponat in Eccleſia juriſdictionem ſupra reum, & culpas, quas punit, non poteſt delere peccata, quæ homo commiſit, dum ſub ejus juriſdictione non erat: ergo relinquitur, ut remoto obice deleantur per Baptiſmum, cujus proprius effectus eſt delere peccata ante ipſum commiſſa.

XIV. Sed dices. Si Baptiſmus remitteret peccata ante ipſum commiſſa, ea non remitteret, niſi remota fictione, & obice per contritionem, vel attritionem cum ſacramento pœnitentiæ; at ſi hoc eſt verum, jam Baptiſmus non remittit illa, ſed ſupponit ea jam remiſſa per pœnitentiam, nimirum, vel per contritionem, vel ſacramentum pœnitentiæ; ergo &c. Min. prob. Per contritionem remittitur fictio; ergo remittuntur omnia peccata, quia non poteſt remitti unum peccatum ſine alio. Rurſus: per contritionem ponitur in anima gratia ſanctificans: ſed hæc, cum nequeat componi cum peccato, omnia peccata expellit; ergo &c.

XV. Reſpondeo, neg. min. Ad primam prob. dico, per contritionem ſubſequentem Baptiſmum, remitti omnia peccata, ante Baptiſmum commiſſa, non ſolum, ſed ut conjunctam cum Baptiſmo; ſicut per contritionem antecedentem Baptiſmum remittuntur omnia peccata, ut conjunctam cum Baptiſmo in voto. Hinc ad ſecundam probat. dico, quod gratia ſanctificans, dum removetur fictio per contritionem, vel pœnitentiæ ſacramentum, ad remiſſionem peccatorum, & gratiæ productionem utrumque concurrit, & pœnitentia, aut contritio, & Baptiſmus: nec ſolum transfertur gratia, quæ debetur contritioni, ſed etiam quæ debetur Baptiſmo, ita ut gratia correſpondens contritioni, ſit ſolum remiſſiva peccati fictionis, prout vero correſpondens Baptiſmo, ſit regenerativa, ideſt, remiſſiva peccati originalis, & omnium actualium ante Baptiſmum commiſſorum; nedum quoad culpam, ſed etiam quoad pœnam omnem temporalem. Et hoc indicat S. Th. hoc *a.* 10. *ad* 2. dum ait, quod *Ad Baptiſmi effectum conſequendum concurrit Baptiſmus, & pœnitentia: ſed Baptiſmus, ſicut cauſa per ſe agens; pœnitentia ſicut cauſa per accidens, ideſt, removens prohibens.*

XVI. Dico tertio. Peccata, quæ committuntur in inſtanti initiativo Baptiſmi, remittuntur per Baptiſmum, ſublata fictione: quæ vero committuntur in inſtanti terminativo Baptiſmi, remittuntur per pœnitentiam. Prior pars traditur a S. Th. citato *a.* 10. *ad* 2. ubi ait, quod remota fictione *Baptiſmus aufert omnem culpam, & reatum omnium peccatorum præcedentium Baptiſmum, & etiam ſimul exiſtentium cum Baptiſmo.* Et probat ex S. Auguſt., l. 1. de Bapt. c. 12. *Solvitur heſternus dies, & quidquid ſupereſt ſolvitur, etiam ipſa hora, momentumque ante Baptiſmum, & in Baptiſmo. Deinceps autem continuo reus eſſe incipit.*

Secunda vero pars prob. Nam peccata, quæ ſpectant ad Baptiſmum, & ad ſacramentum pœnitentiæ diſtinguuntur; ſic, ut omnia commiſſa ab homine nondum baptizato, & non habente characterem, ſpectent ad Baptiſmum; commiſſa vero ab homine baptizato, ſpectant ad pœnitentiam: ſed homo in inſtanti, quo completus eſt Baptiſmus, primo eſt baptizatus, & primo habet characterem: tunc enim verificatur, quod Baptiſmus primo non eſt, ſed immediate antea fuit; ergo peccata in eo inſtanti commiſſa delenda ſunt per pœnitentiam.

XVII. Hinc peccata in actuali ſuſceptione Baptiſmi commiſſa, quia non ſupponitur Baptiſmus ultimo completus, non ſunt confitenda; ſi tamen nullatenus ipſum conſequantur: & propterea ſufficiet, ut qui Baptiſmum ficte ſuſcepit, in confeſſione dicat, ſe Baptiſmum in peccato mortali ſuſcepiſſe; quod eſt fateri fictionem formaliter, etiamſi non dicat cujus ſpeciei fuerit peccatum. Verum quia plerumque accidit, qui in peccato mortali ſunt, dum baptizantur, continuare in affectu ad illud, uſque poſt miniſtratum Baptiſmum; ideo ordinarie peccata in ſuſceptione Baptiſmi commiſſa, ſunt ſigillatim in confeſſione aperienda: quia vix contingere poteſt, ut affectus ad illa, aliquo ſaltem momento, poſt Baptiſmum non perſeveret. Unde

XVIII. Dico quarto. Peccata commiſſa, vel perſeverantia in affectu poſt Baptiſmum ficte ſuſceptum, recedente fictione, non delentur per Baptiſmum, ſed per pœnitentiam. Ita S. Th. *a.* 10. citato, *ad* 3. dicens: *Et ideo recedente fictione, peccata ſequentia remittuntur quidem, ſed per pœnitentiam, non per Baptiſmum. Unde non remittuntur quantum ad totum reatum, ſicut peccata præcedentia Baptiſmum.* Quod dicit etiam, in 4. *diſt.* 4. *q.* 3. *a.* 2. *q.* 3. *ad* 2. Et ratio eſt: Quia peccata, quæ poſt Baptiſmum committuntur, vel perſeverant, ſunt peccata hominis baptizati; & conſequenter ſubjecti Eccleſiæ, & ſacramentis ejus: ſacramentum autem Eccleſiæ contra peccata poſt Baptiſmum commiſſa, eſt pœnitentia, non Baptiſmus. Addo, quod ſicut pœnitentia eſto delere poſſit peccata, quæ ante ipſam commiſſa ſunt, ſive directe, ſive indirecte: non tamen delere poteſt peccata, quæ poſt ipſam commiſſa ſunt: ita Baptiſmus eſto peccata ipſum præcedentia deleat, peccata tamen ipſum ſubſequentia delere non poteſt.

XIX. Quæri ſolet: An ſacramenta Pœnitentiæ, Extremæ Unctionis, Euchariſtiæ, Matrimonii ficte ſuſcepta, recedente fictione, reviviſcant quoad effectum.

Reſpondeo negative. Nam primo: Patres reviviſcentiæ ſolius Baptiſmi meminerunt. Deinde dato, quod etiam Confirmatio, & Ordo reviviſcere poſſint, ſicut Baptiſmus; hoc ideo eſt, quia eorum virtus permanet in charactere, quem licet fictus recipit: quod de aliis ſacramentis non verificatur. Et hoc probabilius cenſeo.

QUÆSTIO VII.

De Ritibus, ac Ceremoniis Baptiſmi.

HOc ſupereſt pro completa Baptiſmi notitia, nimirum, examinare ritum in Baptiſmo ſolemni ſolitum adhiberi, ſive antiquis, ſive modernis temporibus, de loco, tempore, & aliis, tum circa aquam, tum circa baptizandum.

DUBIUM I.

De Loco, & tempore conferendi Baptiſma.

§. I.

De Loco.

I. EXtra dubium eſt, Apoſtolorum tempore quovis in loco baptizatum fuiſſe. Philippus Diaconus Eunuchum Candacis Reginæ in via baptizavit. Ita Act. 8. v. 36. *Dum irent per viam, venerunt ad quamdam aquam . . .* v. 38. *Et juſſit* (Eunuchus) *ſtare currum; & deſcenderunt uterque in aquam Philippus, & Eunuchus, & baptizavit eum.* Cornelius Centurio, in domo propria a Petro intitiatus fuit, *Act.* 10. *v.* 48. Petrum quoque Romæ in Tiberi baptizaſſe, teſtis eſt Tertullianus, *l. de Bapt. c.* 4. his verbis: *Nulla diſtinctio eſt, mari quis, an ſtagno, flumine, an fonte, lacu, an alveo diluatur; nec quiſquam refert inter eos, quos Joannes in Jordane, & quos Petrus in Tiberi tinxit.*

II. Cum Chriſtianis nondum erecta eſſent templa, privatis in fidelium domibus baptiſteria erecta fuiſſe, extra quæ Catechumenos abluere non licebat, niſi in caſu neceſſitatis, omnes conveniunt: quæ ſubinde ſæviente perſecutione extra urbes in locis abditis, in antris, in cœmeteriis extructa fuerunt. Data tamen Chriſtianis per Conſtantinum pace, baptiſteria, vel præ templorum foribus, vel etiam in ipſis ſacris ædibus erigi cœperunt. Unde Conſtantinopolitanum baptiſterium intra templi ambitum poſitum fuiſſe, teſtatur Chryſoſtomus, *Epiſt.* 1. *ad Innocentium I.* narrans, quod cum milites ad veſperam ingreſſi fuiſſent Eccleſiam, Clerum omnem vi ejecerunt: *Mulieres quoque, quæ per illud tempus ſe exuerant, ut baptizarentur, metu graviorum inſidiarum nudæ aufugerunt.*

III. In ſolis Eccleſiis Cathedralibus, data fidelibus pace, primum creata baptiſteria aliqui autumant; deinde in minoribus urbibus, poſtea in pagis. Sed quarto ſeculo in omnibus Parochiis extra urbes poſitis baptiſteria extitiſſe conſtat. Tum ex Cyrillo Jeroſol. *Catecheſi* 16. dicente: *Omnibus namque locis datur gratia, & in pagis, & in urbibus.* Tum ex Hieronymo contra Luciferianos, ubi ait: *Non quidem abnuo, hanc eſſe Eccleſiarum conſuetudinem; ut ad eos, qui longe in minoribus urbibus per Presbyteros, & Diaconos baptizati ſunt, Epiſcopus ad invocationem Spiritus Sancti manum impoſiturus excurrat.*

IV. Adeo autem ritus in ſacris ædibus ſolemnis Baptiſmi miniſtrandi apud Eccleſiam, tum Græcam, tum Latinam obtinuit; ut domi, vel alibi illum conferre, ſevere prohiberetur. Hinc Trullana Synodus, Can. 31. *Deponatur* (inquit) *Clericus, qui ſine licentia Epiſcopi intra domum, in oratoria domo ſanctificat, vel baptizat.* Et Can. 19. *In Eccleſia, non in domibus, aut privatis Oratoriis, Baptiſma celebretur.* Et Conc. Meldenſe, *anno* 845. *cap.* 48. ſtatuit: *Ut nemo Presbyterorum baptizare præſumat, niſi in vicis, & Eccleſiis baptiſmalibus, atque temporibus conſtitutis, niſi cauſa ægritudinis, vel certæ neceſſitatis.* Quibus patet, caſum neceſſitatis ſemper exceptum fuiſſe: pluris enim facienda eſt proximi ſalus, quam ritus Eccleſiaſtici obſervantia.

§. II.

De Tempore.

V. CIrca tempus, quo Baptiſmus ſolemnis adminiſtrari deberet, non una fuit quovis ſeculo, & apud omnes, Eccleſiæ conſuetudo, Eccleſia Romana, & aliæ, ſabbatis, quæ Paſcha, & Pentecoſten immediate præcedunt, Baptiſmum ſolemnem conferre ſolebant. Hunc ritum a Chriſto præſignatum, ineunte tertio ſeculo, ſenſit Tertullianus, *l. de Bapt. c.* 19. ait enim: *Diem Baptiſmo ſolemniorem Paſcha præſtat, cum & Paſſio Domini, in qua tingimur, adimpleta eſt. Nec incongruenter ad figuram interpretabitur, quod cum ultimum Paſcha Dominus eſſet acturus, miſſis diſcipulis ad præparandum: Invenietis, inquit, hominem aquam bajulantem; Paſchæ celebrandæ locum de ſigno aquæ oſtendit. Exinde Pentecoſte ordinandis lavacris latiſſimum ſpatium eſt: quod & Domini Reſurrectio inter diſcipulos frequentata eſt, & gratia Spiritus Sancti dedicata, & ſpes adventus Domini ſuboſtenſa; quod tunc in Cælos recuperato eo, Angeli ad Apoſtolos dixerunt, ſic venturum, quemadmodum & in Cælos conſcendit, utique in Pentecoſte.*

VI. Eumdem morem, ſeculo quarto, confirmat, & probat Siricius Papa *ad Himerium Tarraconenſem.* Qui damnat praxim baptizandi in Natalitiis Domini, Epiphania, Natalitiis martyrum; & prohibet, ne aliis, quam Paſchatis, & Pentecoſtes diebus, ſolemnis Baptiſmus celebretur. Eamdem diſciplinam, ſeculo quinto, S. Leo Papa præſcripſit, *Epiſt. ad Epiſcopos Siciliæ.* Dicit enim, eos, qui in die Epiphaniæ baptizabant, ab Apoſtolicæ inſtitutionis conſuetudine diſcrepare, contenditque, ſolos Paſchatis, & Pentecoſtes dies baptizandis eſſe ab Apoſtolis præſcriptos; Quod, ineunte ſeculo ſeptimo, S. Gregorius Magnus in ſuo Sacramentorum libro firmat.

VII. Sexto tamen ſeculo in Galliis, etiam die ſacra Natalis Domini Baptiſma conferebatur. Hac enim die, baptizatum fuiſſe primum Francorum Regem Chriſtianorum Clodoveum, indicat Avitus Epiſcopus Viennenſis. Eumdem ritum, præfato ſeculo, in Natali Domini & Cœna Domini, probat miraculum, quod ſingulis annis præfatis diebus, Ebreduni circa baptiſterium S. Marcellini contingebat (teſte Gregorio Turon. *c.* 6.) ibi enim aqua divinitus oriebatur, quæ ad aliud lavacrum Baptiſmi conferendi gratia diferebatur. Hanc tamen praxim, ſexto labente ſeculo, abrogavit pro Galliis Concilium Matiſconenſe, anno 581. Quæ tamen abrogatio pro Galliis tantum robur habuiſſe colligitur; quia S. Gregorius Magnus, *lib.* 7. *Epiſt.* 30. ſcribit ad Eulogium Epiſc. Alexandrinum, quod in Anglia die Natalis Domini, pluſquam decem millia Angli baptizati ſunt.

VIII. In Eccleſia Orientali Paſchatis, Pentecoſtes, & Epiphaniæ diebus ſolemne Baptiſma miniſtrandi morem olim fuiſſe, aſſerit Goarius noſter in ſuis ad Euchologium Græcorum notis. Et quidem, quantum ad Epiphaniæ diem, teſtis eſt Gregorius Nazianzenus, *Orat.* 39. *in Sancta lumina,* ubi ait: *Tempus regenerationis eſt, enaſcamur deſuper. Tempus reſtaurationis, primum Adam deponamus. Chriſtus illuminatur, ſimul fulgeamus. Chriſtus baptizatur, deſcendamus cum eo, & una cum eo aſcendamus.* Teſtis quoque eſt Chryſoſtomus, *Orat. de Baptiſ. Chriſti,* ubi conſuetudinem baptizandi in die Epiphaniæ, quia in ea baptizatus eſt Chriſtus, recenſet.

IX. Circa horam, qua Baptiſmus ſolemniter miniſtrabatur; apud Latinos hora nona, ſeu tertia pomeridiana, teſte Alcuino, Baptiſmi collatio inchoabatur; quæ tamen, ob multitudinem baptizandorum, ad intempeſtam noctem non raro protrahebatur: qua ratione multi Latini Patres dixerunt, noctu antiquitus collatum fuiſſe Baptiſma. Apud Græcos vero, quarto ſeculo peractam fuiſſe Baptiſmatis cæremoniam profunda nocte, teſtis eſt Chryſoſtomus ſupra citatus, dicens: *Sub media nocte* tamen pro ea noctis parte, quæ huic vicinior eſt. Mutata poſtea fuit praxis, & redacta ad veſperam pervigilii a Gnaphæo Conſtant. Patriarcha, nempe, Paſchatis, Pentecoſtes, & Epiphaniæ.

X. Quæ hactenus dicta ſunt, tam quoad dies, quam quoad horam, quibus antiquitus in utraque Eccleſia, conferebatur Baptiſmus, intelligenda ſunt extra caſum neceſſitatis. Nam imminente vitæ periculo, ſive in infantibus, ſive in adultis voluere Patres, ut ſtatim ſubveniretur; ne animæ in diſcrimen ſalutis æternæ adducerentur. Ita pro omnibus teſtatur Siricius Papa ad Himerium Tarraconenſem, *cap.* 2.

XI. Conſuetudo certis tantum anni diebus, & horis, Baptiſma conferendi, ab aliquot ſeculis, in utraque Eccleſia Græca, & Latina ceſſivit: qualibet enim anni die, tam Orientales, quam Occidentales Baptiſmum ſolemnem conferunt: quod de Græcis affirmat Arcudius, & de Latinis Rupertus Abbas, qui anno 1135. obiit, l. 4. de Divinis Officiis, c. 18. *Poſtquam* (inquit) *Chriſtianitas crevit, quia periculoſum erat tantam multitudinem differre; propter occaſiones mortis viſum eſt Sanctæ Eccleſiæ, paſſim baptizandi indulgentia conceſſa, immo oblata, cuncta antevenire pericula.* Solemnes tamen dies Paſchæ, & Pentecoſtes pro aqua Baptiſmi conſecranda retinuit.

DUBIUM II.

Alii Baptiſmi Ritus explicati, & defenſi.

§. I.

Explicantur Baptiſmi Ritus.

I. PRO Explicandis ritibus, qui in Baptiſmo ſolemni adhibentur, adire placet Catechiſmum Conc. Trident. *part.* 2. *de Sacramento Baptiſmi, num.* 62. & ſequentibus.

Primo ergo afferuntur, ſive adducuntur, qui initiandi ſunt ad Eccleſiæ fores; atque ab ejus introitu omnino prohibentur tamquam indigni, qui domum Dei ingrediantur, antequam turpiſſimum Diaboli jugum excuſſerint.

Tum accedens Sacerdos ab eis exquirit, quid petant ab Eccleſia Dei: & reſpondentibus illis, vel per ſe, ſi adulti; vel per alios, ſi infantes ſint, ſe petere Baptiſmum; ut ſciant, quid petant, & ad quæ ſeſe obligent, præcedere facit Catechiſmum. Sequitur poſtea exorciſmus ad expellendum Diabolum, ejuſque vires enervandas. Proinde Sacerdos ter in faciem ejus, qui initiandus eſt, ſpirat; ut ſerpentis antiqui flatu expulſo, amiſſæ vitæ ſpiraculum conſequatur.

Exorciſmum ſequitur ſalis infuſio in os baptizandi; qua ſignificatur, eum a putredine peccatorum liberandum, & ſapore bonorum præceptorum, ſi fidei doctrinam corde teneat perfundendum. Subinde ſigno crucis obſignantur frons, oculi, pectus, humeri, aures baptizandi; ut ejus ſenſus aperiantur, & roborentur ad Deum excipiendum, præceptaque ejus intelligenda, & ſervanda.

Poſtea vero illi nares, & aures ſaliva liniuntur, qua ſicut cæcus, cui Dominus oculos luto liniit, & aquis Siloe abluere juſſit, lumen recuperavit; ſic etiam intelligat ſacræ ablutionis vim eam eſſe, ut menti ad Cæleſtia lumen afferat.

His peractis, ad Baptiſmi fontem veniunt, ubi initiandum Sacerdos ſic eum interrogat: *Abrenuntias Satanæ, & omnibus operibus ejus, & omnibus pompis ejus?* Quo, vel Patrino pro eo, reſpondente: *Abrenuntio:* rurſus interrogatur: *Credis in Deum*

Deum Patrem omnipotentem? Et deinceps de aliis Symboli articulis; & reſponſo, *Credo;* quærit a baptizando, vel ejus Patrino Sacerdos; num baptizari velit: & annuentem, ſtatim in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti baptizat.

II. Abſoluto Baptiſmo, ſummum baptizati verticem Chriſmate perungit; ut intelligat, ſe ab eo die Chriſto Capiti tamquam membrum conjunctum eſſe. Poſtea eum veſte alba induit; ſi vero ſit infans, qui veſte non utitur; ſudariolum ei imponit; quo ſignificatur innocentia, & integritas, quam in Baptiſmo accipit, & quam tota vita baptizatus ſervare debet. Subinde ardens cereus ei traditur in ſignum fidei charitate ardentis, quam in Baptiſmo acceptam cuſtodire ſemper debet. Tandem baptizato nomen alicujus ſancti viri imponitur; ut illius ſtudeat geſta imitari, cujus nomen gerit. Quare reprehendendi ſunt, qui Gentilium, & maxime eorum, qui ſceleſtiſſimi fuerunt, vel quæcumque profana nomina baptizatis imponunt. Hic apud Latinos baptizandi eſt ritus.

III. Apud Græcos vero in aliquibus diſſimilis eſt. Nam primo: Græci totum Catechumeni corpus inungunt. Secundo: præmiſſo triplici exorciſmo, expetita a baptizando conſueta abrenunciatione, recitato Symbolo, variiſque præmiſſis orationibus, Sacerdos rectum tenet Catechumenum, & converſum ad Orientem, per immerſionem Baptizat: dicens, *Baptizatur ſervus Dei N. in nomine Patris &c.* ſingulis appellationibus deducens eum, & educens. Tertio: invocata Spiritus Sancti virtute ad robur, Neophyto ſtatim poſt Baptiſmum Confirmationis ſacramentum exhibetur. Quarto: Confirmato Neophyto, ſive adultus ſit, ſive infans, Euchariſtia ei porrigitur: unde Jeremias Patriarcha Conſtant. *cap.* 2. *Cenſuræ* in Auguſtanam Lutheranorum confeſſionem, *Mox* (inquit) *is, qui baptizatus eſt, ſacro unguento debet inungi: ſed & illud conſequens eſt, baptizandum tremendæ Communionis participem fieri.* Hanc conſuetudinem viguiſſe etiam olim apud Latinos, *in Tract. de Euchariſtia* oſtendemus.

§. II.

Ritus præfati Defenduntur.

IV. COntra ritus in adminiſtratione ſacramentorum, & præcipue Baptiſmi, in Eccleſia Catholica ſervari ſolitos arma movent moderni hæretici; & ex iis contra eos inſane debacchatur Calvinus, *l.* 4. *Inſtitut. cap.* 15. §. 19. Et licet negare non audeat, horum rituum, uſum vetuſtiſſimum eſſe in Eccleſia: eos tamen rejicere, ac damnare non pudet. De hoc locuti ſumus, in *Tractatu de Sacram. in Gen. Qu.* 9. *Dub.* 1. ubi Eccleſiæ poteſtatem inſtituendi ritus adjudicavimus, ritus Baptiſmi defendimus; & Calvinum, alioſque hæreticos impugnavimus, quæ huc revocanda ſunt. Interim aliqua breviter adjiciemus Baptiſmum tangentia.

V. Primo. Quod aqua Baptiſmi benedicenda ſit, teſtantur Cyprianus, *Ep.* 70. dicens: *Oportet ergo mundari, & ſanctificari aquam prius a Sacerdote, ut poſſit Baptiſmo ſuo peccata hominis, qui baptizatur, abluere,* Baſilius, l. de Spiritu Sancto, cap. 27. *Conſecramus aquam Baptiſmatis, & oleum unctionis: præterea ipſum, qui Baptiſmum accipit, nonne tacita, ſecretaque Traditione?* Ambroſius, l. 1. de Sacr. cap. 5. *Ubi primum ingreditur Sacerdos, exorciſmum facit; ſecundo, ſuper creaturam aquæ invocationem: poſtea & precem defert, ut ſanctificetur fons.* Et l. de his, qui myſteriis initiantur: *Cum ſalutaris fuerit Crucis myſterio conſecrata, tunc ad uſum ſpiritualis lavacri, & ſalutaris poculi temperatur.* Auguſtinus, *l.* 6. *contra Donat. capit.* 25. ſupponit etiam a Donatiſtis ſervari, quod aqua Baptiſmi per certas preces conſecretur.

VI. Secundo. Quod baptizandus abrenuntiet Diabolo, fidem faciunt Clemens Alexandrinus, *l.* 1. *Pædagogi:* Origenes, *Homil.* 12. *in Numeros.* Tertullianus, l. de corona Militis, cap. 3. *Aquam* (inquit) *adituri ibidem, ſed aliquanto prius in Eccleſia ſub Antiſtitis manu conteſtamur, nos renuntiare Diabolo, & pompæ, & Angelis ejus.* Cyprianus, Epiſt. 7. *Seculo renunciavimus, cum baptizati ſumus.* Idem expreſſe Cyrillus Jeroſolym. *Catech.* 1. *Myſtag.* Baſilius *l. de Spir. Sancto, c.* 27. Chryſoſt. *in Pſalm.* 14. Ambroſius, *l.* 1. *Hexameron cap.* 4. Hieron. *ad c.* 6. *Amos.* Et tandem Auguſt. *Serm.* 2. *de Symbolo, cap.* 1. *Serm.* 3. *c.* 2. *Serm.* 4. *c.* 1. Quam renuntiationem etiam in Baptiſmo parvulorum fieri ſolitam ſupponit, *l. de Peccat. merit. & remiſſ. c.* 19.

VII. Tertio. De exorciſmo, & inſufflatione loquuntur Juſtinus martyr, *dial. cum Triphone:* Cyrillus Jeroſolym. *Catech. myſt.* 2. Ambroſius l. *de Sacram. c.* 5. Et Auguſt. *l. de Napt. & concupiſc. c.* 20. *l.* 2. *c.* 18. *& c.* 19. ubi pro exorciſmo, & exſufflatione, citatis Cypriano, & Ambroſio, ait: *Hos audeat dicere Manichæos, & antiquiſſimam Eccleſiæ traditionem iſto nefario crimine aſpergat, quæ exorcizantur, & ut dixi exſufflantur parvuli, ut in regnum Chriſti a poteſtate tenebrarum, hoc eſt, Diaboli, & Angelorum ejus, eruti transferantur.* Et lib. 1. *de Peccat. merit. cap.* 34. ab exorciſmo, quo parvuli in Baptiſmo exſufflantur, arguit in eis peccatum originale eſſe, dicens: *Quid in illo agit exorciſmus meus, ſi in familia Diaboli non tenetur?*

VIII. Quarto. De tactu narium, & aurium tamquam de antiqua Traditione loquitur Ambroſius, *l.* 1. *de Sacram. capit.* 1. Et *lib. de his, qui Myſteriis initiantur, cap.* 1. ubi hoc fieri dicit ad imitationem Chriſti; qui cum ei oblatus eſſet ſurdus, & mutus tetigit aures ejus, & os ejus: aures, quia ſurdus erat, os quia mutus: ſputum etiam adhibetur, quia ſputo linivit oculos cæci nati Chriſtus. Scio hæc irrideri a Calvino. Sed irrideat etiam Chriſtum, ad cujus imitationem fiunt.

IX. Quinto. Baptizandus oleo benedicto ungitur, & poſt Baptiſma, etiam chriſmate in vertice capitis. Hujus teſtes ſunt Patres Eccleſiæ antiquiores. Tertullianus lib. de Baptiſmo cap. 7. *Exinde* (inquit) *egreſſi de lavacro perungimur benedicta unctione de priſtina diſciplina, qua ungi oleo de cornu in Sacerdotium ſolebant . . . . Sic & in nobis carnaliter currit unctio, ſed ſpiritualiter proficit, quomodo & ipſius Baptiſmi carnalis actus, quod in aqua mergimur, ſpiritualis effectus, quod delictis liberamur.* Cyprianus, Epiſt. 70. *Ungi quoque neceſſe eſt eum, qui baptizatus ſit; ut accepto Chriſmate, ideſt, unctione, eſſe unctus Dei, & habere in ſe Chriſti gratiam poſſit.* Baſilius, lib. de Spiritu Sancto, capit. 27. *Conſecramus aquam Baptiſmatis, & oleum unctionis, præterea ipſum, qui Baptiſmum accepit. Ex quibus Scripturis? Nonne a tacita Traditione? Ipſam porro olei inunctionem, quis ſermo ſcripto proditus docuit? Nonne ex arcana hac Traditione?* Idem Cyrillus Jeroſolym. *Catecheſi* 2. *Myſtagog.*

X. Sexto. Ante Baptiſmum Sal in os baptizandi immittebatur, & Crucis ſigno muniebatur. Hoc teſtatur Auguſt. *lib.* 1. *Confeſſ. cap.* 11. de ſeipſo dicens: *Signabar jam ſigno Crucis ejus, & condiebar ejus ſale.* Cui conſonat Conc. Chartag. III. *Can.* 5. Item, *lib. de Catechizandis Rudibus, cap.* 20. ſupponit morem Eccleſiæ de ſigno crucis baptizando imprimendo, dicens: *Cujus paſſionis, & Crucis ſigno in fronte hodie, tamquam in poſte, ſignatus es.* Quod repetit, *Tract.* 5. *&* 36. *in Joann.* Hæc ſatis ſint Candidato meo, ad dignoſcendam rituum Baptiſmi antiquitatem, & ad confundendam Calvini, & aliorum temeritatem: qui ipſis, tamquam incantationibus, nugis, ſcurrilitatibus, Baptiſmum contaminatum fuiſſe, effutiunt.

TRA-